

творчого осягнення світу. *Дошкільне виховання*. 2001. № 10. С. 8-10.

2. Гончарук В. В. Особливості формування екологічної культури студентів закладів вищої освіти. *Актуальные научные исследования в современном мире: XXXIII Междунар. научн. конф., 26-27 января 2018 г., Переяслав-Хмельницкий: Сб. научных трудов. Переяслав-Хмельницкий, 2018. Вып. 1 (33), ч. 6. С. 125-130.*

3. Плохій З. Еколого-розвивальне середовище дошкільного навчального закладу (інноваційні підходи). *Дошкільне виховання*. 2010. № 7. С. 6-10.

4. Сталий розвиток суспільства: роль освіти: путівник / [В. Підліснюк, І. Рудик, В. Кириленко, І. Вишенська, О. Маслюківська]; за ред. В. Підліснюк. К.: Вид-во СПД «Ковальчук», 2005. 88 с.

УДК 377.016:75

Грель Н. В.

викладач професійно-теоретичної підготовки
ДНЗ «Подільський центр ПТО»

ІННОВАЦІЙНІ ПРИЙОМИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ З ПРЕДМЕТІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ ХУДОЖНЬОГО НАПРЯМКУ

Постановка проблеми. В умовах нової соціокультурної реальності зміни, що відбуваються у сфері професійно-технічної освіти, вимагають перегляду установлених позицій щодо професійно-теоретичної підготовки як важливого засобу формування професійних компетенцій учнів.

Професійна освіта має створити оптимальні умови для всебічного розвитку особистості, формування активної і самостійної людини, здатної знайти вихід з будь-якої нестандартної ситуації. Саме вони дозволяють якісно підготувати майбутнього фахівця, який володіє сучасними технологіями, а також розвинути особистість учня, зробити його готовим до вирішення конкретних ситуацій, у які він може потрапити в реальному житті.

Візуалізація в процесі підготовки спеціалістів художнього напрямку дозволяє вирішити низку педагогічних завдань, а саме: забезпечення інтенсифікації навчання, активізації навчальної і пізнавальної діяльності, формування і розвиток критичного і візуального мислення, зорового сприйняття та розпізнавання образів, підвищення візуальної грамотності і культури. Впровадження в навчальний процес інноваційних прийомів візуалізації навчального матеріалу забезпечує перехід учня на більш високий рівень пізнавальної діяльності, стимулює креативний підхід до вирішення поставлених завдань [4].

Аналіз наукової літератури з теми дослідження дає змогу стверджувати, що проблема візуалізації навчального матеріалу розглядалася в багатьох вітчизняних та зарубіжних дослідженнях.

Візуалізація – це створення та представлення графічного образу текстової чи математичної інформації, що робить її наочною, а отже,

зручнішою для аналізу та осмислення.

Прийоми візуалізації навчального матеріалу у своїх дослідженнях розкривали педагоги С. В. Арюткіна, Г. В. Брянцева, С. А. Герасимова, В. В. Койбічук, В. П. Кузовлев, Н. М. Манько, І. Л. Марголіна, Н. О. Неудахіна, Є. В. Полякова, А. Г. Рапуто, О. С. Родя та інші. На сучасному етапі впровадження інноваційних прийомів візуалізації американський викладач Пол Богуш, довів ефективність використання скрайб-презентації в навчальному процесі.

Метою цього дослідження є розкриття переваг інноваційних прийомів візуалізації навчального матеріалу на уроках професійно-теоретичної підготовки спеціалістів художнього напрямку.

Виклад основного матеріалу.

Впровадження на уроках професійно-теоретичної підготовки інноваційних прийомів візуалізації з допомогою інформаційно-комунікаційних технологій дає змогу зацікавити учнів, залучити їх до обговорення презентації, при цьому розвиває комунікативні навички, креативне мислення, творчий підхід і допомагає викладачу легко та нестандартно організувати навчальну діяльність.

Спеціалісти стверджують, що більший відсоток учнів якнайкраще сприймає саме візуальну інформацію – вона швидше систематизується, а кольорові образи завдяки включенню емоційної складової краще сприймаються.

Комп'ютеризація подовжує поширюватися в освітньому просторі та набуває особливого значення. Широковідома презентація формату PowerPoint вже давно є допоміжним засобом візуалізації навчального матеріалу, але її можна віднести до більш стандартних [3].

На сучасному етапі популярними прийомами графічного представлення різноманітної інформації, які можна використовувати практично на будь-яких уроках, є: «Стрічка часу – Timeline», «Скрайбінг», «Інтелект карти», «Хмари слів», «Лепбук» та інші прийоми візуалізації.

Для формування в учнів системного погляду на мистецькі процеси в історичному ракурсі, при роботі з біографіями відомих митців доцільно використовувати «Інтерактивну стрічку часу». Під час уроків з предмета «Історія мистецтв» за допомогою цього сервісу викладач та учні мають можливість самостійно створювати ланцюжок подій, упорядковувати їх за хронологічним принципом. Події можна представляти у вигляді тексту, картинки або відео. Створення таймлайну можна використовувати для перевірки знань та під час засвоєння нової теми [2].

Структурувати інформацію, удосконалювати процес пізнання активно долучатися до навчального процесу і виявляти творчі здібності учнів допомагає прийом лепбук. Це саморобна інтерактивна папка чи зошит, де збираються і яскраво оформлюються різноманітні пізнавальні матеріали з певної теми, що вивчається. Головна перевага лепбука в тому, що він створюється власноруч і оформлюється за власним смаком – з додаванням різноманітних рухливих деталей, кишеньок, конвертиків, міні-книжечок чи інших елементів.

Зовсім нещодавно в навчальному середовищі почала застосовуватися скрайб-технологія, або скрайбінг. Це нова техніка презентації, винайдена британським художником Ендрю Парком. Це насамперед мистецтво відображати своє мовлення в малюнках, причому процес відбувається в реальному часі паралельно з доповіддю мовця. Наразі скрайбінг — інноваційна технологія, за допомогою якої можна привернути увагу слухачів, забезпечити їх додатковою інформацією та виокремити головні моменти доповіді. Популярність технології забезпечується завдяки тому, що людський мозок мислить образами, мова малюнка є універсальною мовою.

Універсальним способом організації інформації є «інтелект-карти», адаптовані для максимально продуктивного сприйняття мозком. Технологія вчить мислити у новій площині, залучаючи до активної роботи обидві півкулі мозку [1]. Думки та висновки викладаються учнями у зручному форматі, з довольним додаванням малюнків та інших допоміжних елементів. Найпопулярніша схема містить декілька складових: ключові слова з теми, графічні зображення, стрілки, що поєднують між собою різні блоки. Усе це покликано формувати інтуїтивне сприйняття інформації під час уроків.

Висновки. Важливим показником використання інноваційних прийомів візуалізації навчального матеріалу є виявлення творчого ставлення учня до виконання завдань, наявність усвідомленого спонукання до творчості, потяг до оволодіння знаннями, вміннями та навичками, які сприяють ефективному здійсненню творчого пошуку. Для художньо-естетичного розвитку має велике значення виражене бажання учня займатися творчістю спрямоване на досягнення мети, творчий пошук прийомів і засобів неординарного вирішення проблемних ситуацій, емоційна забарвленість процесу творчого пошуку при розв'язанні різних творчих проблем, наявність позитивних емоцій.

Література

1. Барышкин А. Г. Основные параметры визуализации учебной информации [Електронний ресурс] / А. Г. Барышкин, Н. А. Резник. – Режим доступу: http://www.npstoik.ru/vio/img/article/_2005_3_38-44.pdf.
2. Белоусова Л. И., Житенева Н. В. Дидактические аспекты использования технологий визуализации в учебном процессе общеобразовательной школы [Электронный ресурс] / Л. И. Белоусова, Н. В. Житенева // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2014. – том 40. – № 2. – Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1017>
3. Брянцева Г. В. Візуалізація навчального матеріалу з комп'ютерної графіки за допомогою асоціативних зображень – образів / Брянцева Г. В. // Освіта Донбасу. – 2011. – № 6. – С. 53-59.
4. Лаврентьев Г. В. Инновационные обучающие технологии в профессиональной подготовке специалистов / Г. В. Лаврентьев, Н. Б. Лаврентьева, Н. А. Неудахина. – М: Педагогика, 2004. – С. 14-17.
5. Рапуто А. Г. Визуализация как неотъемлемая составляющая процесса обучения преподавателей / Рапуто А. Г. // Международный журнал экспериментального образования. –2010. – № 5. – С. 138-141.